

Josef Kainar

český básník

* 29. 7. 1917 Přerov, + 16. 11. 1971 Dobříš

Básnická tvorba J. Kainara má dvě dominanty - 40. a 60. léta. Mezi nimi ležící desetiletí je naproti tomu ve znamení služebné loajality. Kainarova poezie ve svých vrcholech je lyricko-epickou "bluesovou" zprávou o tragickém osudu "nahého člověka", ve svém étosu (méně již formě) blízkou poezii Kainarova generačního druha J. Ortena.

Narodil se v rodině železničáře. Po maturitě (1937) studoval až do uzavření vysokých škol (1939) na filosofické fakultě v Praze češtinu a francouzštinu. Za války vystřídal mnohá zaměstnání, po osvobození pracoval krátce jako dramaturg Divadla satiry v Praze (hra Ubu se vrací, 1949) a redaktor brněnské Rovnosti. Od roku 1947 byl spisovatelem z povolání, přispíval do různých novin a časopisů a textoval řadu tanečních, zejména bluesových a později beatových písní. Sám i skládal hudbu.

Kainarovy básnické začátky (Příběhy a menší básně, 1940) ho zařazují k tradici halasovské poezie existenciální úzkosti a anti-avantgardní poetiky, svou epičností, depoetizací a absurdizací však měl stejně blízko ke světu Skupiny 42. Zvláště po válce vydané sbírky Osudy (1947, básně z let 1940-43) a Nové mýty (1946, básně z let 1944-45) jsou příbuzné tehdejší tvorbě J. Koláře; také Kainar využívá ve svých výrazně epických básních (Stříhali dohola malého chlapečka) hovorové řeči, také jeho verše jsou výrazně intelektuální, analytické povahy. Kainar je v tomto období hořce skeptickým tvůrcem balad, "nových mýtů", v nichž se snaží jít na dno dramatu lidské existence.

Na začátku 50. let se horlivě snažil naplnit ideologické doktríny, výsledkem pak byly ukázkové sbírky poezie stalinského období: Veliká láska (1950) a Český sen (1953). Částečným návratem k svým vlastním zdrojům imaginace se stala až kniha Člověka hořce mám rád (1957), a především sbírka trýznivé nespokojenosti Lazar a píseň (1960).

V 60. letech dostávají jeho verše ještě pregnantnější bluesovou, mollovou podobu, laděny jsou do osobní zповědi stárnoucího sarkastika a skeptika: Moje blues (1966) a Miss Otis lituje...(1969).

V roce 1971, krátce před svou smrtí, byl Kainar designován jako první předseda znormalizovaného Svazu československých spisovatelů. Jeho nedlouhé účinkování na tomto nijak čestném postu bylo však jen nominální.

Zdroj: <http://www.libri.cz/databaze/kalendarium/>